

VOORJAAR 2010

- Shared Space • Qbuzz • Consumentenplatform OV
- *Groet'n oet* Roodeschool • Nieuws van de Plattelandshuizen
- Nijs ient kört • 30-kilometerzones • Kilometerprijs

NIJSBLAD

veur t Grunneger pladdelaand

VAN DE BESTUURSTAFEL

SAMEN.

Nietsvermoedend toog ik naar het dorps huis om een vergadering van dorpsbelangen bij te wonen. Bij binnenkomst kwam ik tot de ontdekking dat het reguliere bezoekersaantal zich verdubbeld had. Vanwaar die drukte? Haastig speurde ik op de agenda... 'Verkeersveiligheid' stond er als punt 3. Kennelijk een onderwerp wat bezoekers trekt.

Tumultueus... een kakofonie van pratende dorpingen die met stemverheffing de door hen gewenste maatregel naar voren brachten. 30-kilometerzone, ribbelstroken, rotonde, verkeerslichten...

En dat op onze prachtige wierde waar het verlichte bord van het dorps huis al bijna storend is, laat staan een verkeerslicht.

Uit alle opmerkingen, hoe sterk ook uitgesproken, proefde ik steeds betrokkenheid, de wil om een verondersteld probleem op te lossen. Sommigen schetsten de mogelijkheid van een aanrijding zo plastisch dat ik het blik al hoorde kraken... En dat terwijl er op of rond de wierde nimmer een ongeval had plaatsgevonden. Mooi ook dat er bezoekers waren die zelden een

bijeenkomst bezochten, maar verkeersveiligheid... daar moesten ze bij zijn. De voorzitter beloofde in eerste instantie alles "mee te nemen"... Maar langzaam maar zeker kreeg hij de vergadering een kant op.

We kwamen er dus uit die avond. Gewoon in goed overleg, uiteindelijk luisterend naar elkaar en samen een voorstel formulerend. Gewoon op de manier waarop dorpsgebeuren behoort te gaan. Samen. Een begrip dat steeds meer aandacht moet krijgen, zeker als de voorspelde krimp demografische gaten gaat slaan in een dorps samenleving. Wij hebben echter alle vertrouwen in de zinnigheid van onze plattelandsbewoners.

Daarom gaat Groninger Dorpen voorop om, samen met u, beperking of andere dreiging te voorkomen of af te zwakken. En naar u te luisteren.

In de komende tijd hebben we redenen genoeg om naar elkaar te luisteren, elkaars mening te respecteren en samen ervoor te zorgen dat ook dit keer van het "bedreigd bestaan" weinig of niets terecht komt.

Jan Boer, vice-voorzitter

DE VERENIGING GRONINGER DORPEN

De stem van het Groninger Platteland

De vereniging Groninger Dorpen zet zich in voor een leefbaar platteland en behartigt de belangen van de bewoners van de Groninger dorpen. De vereniging doet dit met oog voor diversiteit, oor voor de geluiden uit de dorpen zelf en een brede visie op een leefbaar en vitaal landelijk gebied. De kerntaken van de vereniging zijn informatieverstrekking en voorlichting, ondersteuning van individuele leden, belangenbehartiging en onderzoek. Haar achterban bestaat uit organisaties van dorpsbelangen, dorps huisbesturen en besturen van wijk- en buurtcentra.

INHOUDSOPGAVE

2) Van de bestuurstafel

Een voorwoord van onze vice-voorzitter Jan Boer. Luisteren naar elkaar en er samen uitkomen. Zo behoort het dorpsgebeuren te gaan. 'Samen' is een begrip dat steeds meer aandacht moet krijgen in deze tijden van voorspelde krimp. Groninger Dorpen gaat voorop om, samen met u, te zorgen dat er ook dit keer weinig of niets terecht komt van 'bedreigd bestaan'.

4 - 5) Hoopgevende ontwikkelingen met betrekking tot mobiliteitsproblemen

Verkeersdruk en verminderde bereikbaarheid zijn twee grote mobiliteitsproblemen voor de kleine Groninger dorpen. Op beide fronten zijn hoopgevende ontwikkelingen. De verkeerskundige noviteit 'Shared Space' draagt bij aan de verkeersveiligheid. Door de afwezigheid van borden en wegmarkeringen wordt de automobilist gedwongen zelf na te denken en situaties in te schatten. De ervaringen in Haren zijn positief.

Het is afwachten of Qbuzz ideeën heeft voor een verbeterde bereikbaarheid van het platteland. De nieuwe vervoerder doet al wel zeven beloften aan de reiziger. Een goed begin.

6) Nieuws van de plattelandshuizen

- Waddenwandelnetwerk voor Groningen
- Uitvoeringsplan Waddenfonds
- Groningse Passie op het Platteland
- Nieuws van het Plattelandshuis Westerkwartier

7) Informatie voor dorpshuizen

- Succesvolle samenwerking dorpshuis en dorpsbelangen Losdorp
- Onderzoek betekenis dorpshuizen Noord-Groningen
- Meerdere dorpshuizen feestelijk heropend

8) Groet'n oet Rodeschool

In Rodeschool staat het nodige te gebeuren. Huizen worden gesloopt, maar daar komen levensbestendige woningen voor terug. Ook bestaan er plannen om het station te verplaatsen. De gemeente is blij met de vanuit het dorp opgerichte klankbordgroep.

Voorzitter Luit Spijk van de vereniging van dorpsbelangen vertelt enthousiast over de actieve en positieve houding van het dorp. *'Er gebeurt van alles in deze jonge gemeenschap. Inwoners van alle gezindtes doen overal aan mee'.*

9) Aanpassing weg bij 30-kilometerzone

In de praktijk houden maar weinig automobilisten zich aan de maximumsnelheid in de 30-kilometerzone. De politie controleert in de meeste gevallen alleen wanneer de 30-kilometerzone ook als zodanig ingericht is. Een dure grap voor armlastige gemeenten. De ANWB wijst de gemeente desalniettemin op haar verantwoordelijkheid. Op deze pagina ook informatie over 'Boer zoekt bus' en de kilometerheffing.

10) Kort Nijs

Wandelplatform Groningen van start, Bezuinigingen, Verzoamelstee, Veiligheid, Update 380kV, Herkansing thema-avond fondsen en subsidies, Nieuwe medewerker Groninger Dorpen.

11) Van de redactie

Met de agenda, colofon en contactgegevens.

12) Ivoren Toren

De column van Dirk Strijker.

MOBILITEIT: CONTINU DISCUSSIEPUNT OP PLATTELAND

De kleine Groninger dorpen blijven last houden van twee grote mobiliteitsproblemen. De verkeersdruk in de dorpen neemt toe - met alle gevaren voor de veiligheid – ongeacht het instellen van 30-kilometerzones. Bovendien neemt de bereikbaarheid van het platteland met het openbaar vervoer steeds verder af. Deze zaken grijpen direct in op de leefbaarheid van de dorpen. Toch zijn er op beide fronten ontwikkelingen te melden die hoopgevend zijn. De nieuwe busvervoerder Qbuzz doet zeven beloften aan de passagiers en de verkeerskundige noviteit 'Shared Space' wint aan populariteit. De eerste ervaringen ermee zijn positief, mét een kanttekening.

Shared Space

Shared Space is een filosofie met betrekking tot de verbetering van verkeersveiligheid. Het meest opvallende aspect is de afwezigheid van borden, wegmarkeringen, drempels en barrières. Zo wordt de automobilist gedwongen zelf na te denken en situaties in te schatten.

'SHARED SPACE GEEN OPLOSSING VOOR ALLE VERKEERSSITUATIES'.

Een succesvol project, de herinrichting van het centrum van Haren aan de Rijksstraatweg. Het aantal ongelukken is verminderd en het dorp is er fraaier van geworden. "Maar 'Shared Space' is niet voor elk dorp een oplossing voor een gevaarlijke situatie of om hardrijders in een 30-kilometerzone tegen te gaan", aldus Wim Eggens, beleidsmedewerker Verkeer en Vervoer van de gemeente Haren.

De herinrichting van de Rijksstraatweg in Haren in 2000, is eigenlijk de voorloper van 'Shared Space'. Eggens: "We wilden de winkels aan weerszijden van de Rijksstraatweg meer bereikbaar maken, de riolering en wegverharding aanpakken, de leefbaarheid en veiligheid verbeteren en het centrum verfraaien. We kregen het idee om de verschillende verhogingen zoals stoepranden en verkeersgeleiders weg te halen. Dat betekende dat auto's, fietsers en voetgangers van hetzelfde gebied gebruik gingen maken. We noemden dat 'vermenging van verkeerssoorten'. Later bleek dat wat wij in Haren deden prima aansloot bij de ideeën van Shared Space."

De Shared Space inrichting van de Rijksstraatweg is een succes. Eggens: "Het is veiliger, het aantal ongelukken is gedaald en het centrum is mooier geworden. Wel

hebben we wat concessies gedaan. We hebben besloten om de fietsers niet op het voetgangersgedeelte te laten fietsen. Dat leidde namelijk tot conflicten tussen fietsers en voetgangers."

Eggens wijst op een belangrijke kanttekening bij het succes van Shared Space. "Het is niet voor iedere situatie geschikt. Het hangt van de frequentie van het verkeer af of Shared Space-inrichting effect heeft. Bij de Rijksstraatweg gaat het om 9000 motorvoertuigen per etmaal. Voor die situaties is Shared Space heel geschikt: tijdens metingen blijkt dat daar nu niemand harder rijdt dan 30 kilometer per uur. Maar de oversteekplaats bij de school in Noordlaren hebben we ook volgens het Shared Space principe ingericht en daar werkt het minder goed.

Naast de drukke schooltijden rijdt daar te weinig verkeer om onverwachte situaties te creëren. Daar houden automobilisten dus ook geen rekening mee en dat remt de snelheid dan niet echt. Shared Space pas je toe om verkeerschaos en onverwachte verkeerssituaties tegen te gaan. Als je als automobilist weet dat er onverwachte situaties kunnen ontstaan, ben je automatisch alerter en dát is het principe van Shared Space. Voor elk dorp en elke verkeerssituatie is dat dus een belangrijke afweging."

QBUZZ VEELBELOVENDE VERVOERDER VOOR PLATTELAND

Onrendabele buslijnen worden weggesaneerd. Belbussen worden ingezet, maar die rijden sporadisch. Als de treinaansluiting gehaald wordt, is dat meegenomen en als door slecht weer de bus te vol is, mag je hopen dat er nog een extra bus rijdt. De bereikbaarheid van vooral de kleinere plattelandsdorpen houdt al jarenlang de gemoederen bezig. Maar vanaf 1 januari jl. heeft Arriva plaats gemaakt voor het nieuwe Qbuzz. Het is afwachten of de nieuwe vervoerder ideeën heeft voor een betere bereikbaarheid van het platteland. Wél kwam Qbuzz direct met 7 beloften voor de buspassagier.

‘De bus vertrekt nooit te vroeg’, ‘de chauffeur helpt altijd’, ‘veiligheid staat voorop’, ‘in de bus wordt actuele reisinformatie gegeven’, ‘de bussen sluiten altijd aan op de trein’, ‘de bussen zijn schoon’ en als laatste: ‘Qbuzz geeft een tegemoetkoming als de bus te vroeg vertrekt of meer dan 30 minuten vertraging heeft’. Het gaat

Qbuzz niet zozeer om die ene busreis van de reiziger, maar meer om de totale reis. Veel passagiers willen met de bus ook de vertrektijden van de treinen halen. De buschauffeurs hebben de dienstregeling bij de hand en kunnen dus adviseren over de verdere reis van de reiziger, en ze kunnen de andere bussen oproepen om de aansluitingen te behouden of bij vertragingen te informeren. De displays in de bus geven de eerstvolgende haltes aan en informatie over relevante aansluitende treindiensten.

Qbuzz begint met 7 beloften en dus met goede intenties. Allemaal winstpunten voor de passagiers. Maar het is afwachten of de maatschappij niet ook nog de belofte kan doen waar het de meeste plattelandsbewoners vooral om gaat: ‘we zullen het aantal busdiensten buiten de spits verhogen’, of ‘er zullen geen lijnen meer verdwijnen’. Afwachten dus. Maar het begin is goed!

CONSUMENTENPLATFORM OPENBAAR VERVOER GRONINGEN

Om aan de wet Personen Vervoer 2000 te voldoen hebben de provincies Groningen en Drenthe elk een consumentenplatform in het leven geroepen. De taken van het consumentenplatform zijn o.a.: gevraagd en/of ongevraagd advies uitbrengen aan het OV-bureau Groningen/Drenthe en de vervoersbedrijven over onderwerpen als de te verlenen concessies Openbaar Vervoer, de voorbereiding, wijzigingen en uitvoering van de dienstregeling(en), de tarieven, de klachtenafhandeling en het beleid rond toegankelijkheid voor minder validen.

Groninger Dorpen behartigt de belangen van de dorpen binnen het Consumentenplatform. Andere organisaties vertegenwoordigd in het platform zijn: Kamer van Koophandel, ANWB, Vereniging Hooglandspoor, ROVER, Groninger City Club, SOOG, Zorgbelang, Vereniging voor blinden en slechtzienden en de Ouderenraad Groningen. Voor concrete klachten over het openbaar vervoer kunnen reizigers terecht bij de betreffende vervoerder. Suggesties uit onze achterban, die meer beleidsmatig van aard zijn, kunnen via onze vertegenwoordiger ingebracht worden in het Consumentenplatform.

NIEUWS VAN DE PLATTELANDSHUIZEN

WADDENWANDELNETWERK VOOR GRONINGEN

In 2013 kunnen we eindeloos wandelen in het Noord-Nederlandse kustgebied. Het project Waddenwandelen van de Landschapsbeheerorganisaties in Groningen, Friesland en Noord-Holland behelst de ontwikkeling van een routenetwerk, het Waddenwandelpad en een Waddenvierdaagse. Partners zijn Wandelplatform-LAW, ANWB, de drie provincies en meerdere gemeenten. Ook de hulp van bewoners is erg belangrijk. In maart volgt in elk van de volgende Groninger gemeenten een startbijeenkomst voor bewoners(organisaties): De Marne, Winsum (noord), Eemsum, Delfzijl en Oldambt (vml. Reiderland). Voor meer informatie (o.a. data): www.waddenwandelen.nl, of Landschapsbeheer Groningen (050-534 51 99).

GRONINGSE PASSIE OP HET PLATTELAND

Op 25 maart 2010 wordt de eerste Passie Op het Platteland-prijs uitgereikt aan het meest bijzondere project dat tot dusver gefinancierd is vanuit het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013 (POP2). Onder de genomineerden de volgende Groninger initiatieven.

Het hele dorp Garrelsweer heeft de schouders gezet onder de vernieuwing van hun dorps huis Weersterheem. Ludieke inzamelingsacties zorgden voor voldoende geld en veel draagvlak voor het dorps huis.

De muziektheatervoorstelling SWET, op verschillende locaties in het Westerkwartier, bood een collectief afscheid van een locatie, landschap of een afgebroken gebouw. Belangrijk voor het cultureel erfgoed en de eigen identiteit. Foxheerd is een snel gerealiseerde woonzorgvoorziening voor twaalf jongeren met een verstandelijke beperking in Foxhol. De samenwerking tussen dorpsgenoten en jongeren creëerde draagvlak voor de voorziening en draagt bij aan het sociaal netwerk. In het televisieprogramma de Uitlaatklep kwamen Groningse scholieren aan het woord over brandende kwesties zoals "Er is niets te doen in de dorpen" en "Hoe kunnen we VMBO-scholen verbeteren"?

UITVOERINGSPLAN WADDENFONDS 2010-2014

De derde tender Waddenfonds is geopend t/m 29 april 2010. Zie voor verdere informatie en het nieuwe uitvoeringsplan: www.vrom.nl/waddenzee.

NIEUWS VAN HET PLATTELANDS- HUIS WESTERKWARTIER

Inmiddels heeft het Plattelandhuis Westerkwartier ongeveer 30 Leaderprojecten opgeleverd. Hieronder maar liefst zes dorpsvisies. Recentelijk presenteerden resp. Doezum, Grootegast en Opende hun dorpsvisies.

Dit voorjaar staat een avond op het programma waarin het expertteam alle dorpen met een dorpsvisie in het Westerkwartier handreikingen gaat doen en/of praktische ondersteuning biedt om ideeën uit dorpsvisies uit te werken tot projecten. De dorpen kunnen eind april een uitnodiging verwachten. Komt allen!

SAMENWERKING DORPSHUIS EN DORPSBELANGEN

Het vinden van bestuursleden is voor veel dorpshuizen een lastige zaak. In Losdorp bleek samenwerking met de vereniging van dorpsbelangen een succesvolle oplossing.

Stichting Dorpshuis Losdorp nam in 1986 de oude basisschool over van de gemeente Delfzijl voor het symbolische bedrag van 1 gulden. De stichting verhuurde dorpshuis De Bongerd aan diverse gebruikers, waaronder de Vereniging Dorpsbelangen Losdorp. Het bestuur bestond naast het gebruikelijke dagelijks bestuur, uit vertegenwoordigers van vrijwel alle gebruikersgroepen. Eind jaren negentig was er nog maar weinig animo om zitting in het bestuur te nemen. Uiteindelijk bleef de penningmeester alleen over. De Vereniging Dorpsbelangen maakte zich ondertussen flink zorgen over deze gang van zaken. Bovendien merkte men ook binnen de vereniging dat het werk vaak op een kleine groep mensen neerkomt. Besloten werd te onderzoeken of een integratie mogelijk was tussen stichting en vereniging, om zodoende de uitvoering van de verschillende dorpshuistaken veilig te stellen. Uit een oriënterend gesprek bij de notaris bleek dat het juridische eigendom van het dorpshuis als onroerend goed beter bij Stichting Dorpshuis kon blijven. Wel werden zoveel mogelijk taken van Stichting Dorpshuis overgeheveld naar het veel bredere bestuur van Vereniging Dorpsbelangen. Het stichtingsbestuur

bestaat sindsdien alleen nog uit het wettelijke minimum van drie personen. Haar taken beperken zich uitsluitend nog tot de eigenaarsverplichtingen zoals het voorzien in een brand- en opstalverzekering, het voldoen van de OZB en het groot onderhoud. De stichting heeft een eigen boekhouding, waarbij de inkomsten voornamelijk komen van donateurs en subsidies. Mogelijke tekorten zijn tegenwoordig voor rekening van Vereniging Dorpsbelangen. Net als het dagelijkse beheer, de onderhoudswerkzaamheden en het organiseren van de activiteiten.

Kortom het goede huisvaderschap, komt nu voor rekening (en risico!) van de vereniging. Op deze manier is er dus een relatie ontstaan tussen de stichting en de vereniging die te vergelijken is met die van eigenaar en huurder. Om die relatie goed te houden is bepaald dat het driekoppige stichtingsbestuur tevens deel uitmaakt van het verenigingsbestuur. Hiermee blijven de belangen gelijk lopen en kan de stichting als eigenaar de vereniging niet zomaar op straat zetten.

Dit droomhuwelijk is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst middels een notariële akte. Ook de statuten van zowel de vereniging als de stichting moesten gewijzigd worden bij de notaris. De gemeente werd bereid gevonden om de notariskosten te betalen.

Voor geïnteresseerde dorpen ligt het destijds gebruikte projectplan bij Groninger Dorpen ter inzage.

ONDERZOEK BETEKENIS DORPSHUIZEN NOORD-GRONINGEN

In het kader van het project Bedreigd Bestaan, een groot onderzoek onder bewoners en oud-bewoners van Noord-Groningen, gaan tien studenten van de Hanzehogeschool Groningen een onderzoek doen naar dorpshuizen in het gebied. De studenten gaan onderzoeken in wat voor verschijningsvormen dorpshuizen voorkomen, wat de rol is van deze dorpshuizen, wie de dorpshuizen bezoeken en hoe belangrijk de dorpshuizen zijn voor een dorp. Binnen het onderzoek zullen de studenten samenwerken met Groninger Dorpen. Resultaten van het onderzoek zullen over een aantal weken beschikbaar komen op de website www.bedreigdbestaan.nl. Hier vindt u ook de vragenlijst voor het onderzoek Bedreigd Bestaan.

MEER DORPSHUIZEN VERNIEUWD!

De afgelopen tijd zijn er bij een aantal dorpshuizen weer mooie projecten gerealiseerd. In december werd in Westermenden de prachtig gerenoveerde grote zaal van dit oudste dorpshuis van Groningen heropend.

Tijdens de nieuwjaarsreceptie in Visvliet knipte wethouder Hielema van de gemeente Zuidhorn, het lint door bij het geheel vernieuwde Bartoleshûs. En vrijdagmiddag 12 februari werd in fruitdorp Lauwerzijl massaal de kou getrotseerd bij de feestelijke heropening van De Vrijwilliger. Na 25 jaar werd dit dorpshuis geheel gerenoveerd.

Ter ere van de opening werd bij de ingang een beeld van de in Lauwerzijl woonachtige kunstenaar Bert Hanning onthuld.

In elke aflevering van dit Nijsblad wordt een dorp in onze provincie nader bekeken. Deze keer kijken we naar het dorp Roodeschool.

GROET'N OET

Roodeschool

Roodeschool (gemeente Eemsmond) telt ruim 1300 inwoners en ligt op een paar kilometer afstand van de Eemshaven. Het dorp heeft twee basisscholen, drie kerken en een dorps huis. Luit Spijk, geboren en getogen in Roodeschool, is voorzitter van de vereniging van dorpsbelangen.

'Een paar jaar geleden was dorpsbelangen vooral een fanatieke activiteitencommissie maar niet actief richting gemeente. Met een paar mensen hebben we een nieuw bestuur opgericht en direct het voltallige B & W uitgenodigd. Daar zijn wat aardige actiepunten uit voortgekomen'.

Er werd een klankbordgroep opgericht met daarin vertegenwoordigers van de handelsvereniging, het dorps huis, de steunsteede en dorpsbelangen. Zo succesvol dat de gemeente aan de groep gevraagd heeft toch vooral in functie te blijven.

Spijk: *'Het is belangrijk om één geluid te laten horen. Daarnaast willen we op een positieve manier tegen de zaken aankijken. Er worden hier weliswaar 18 huizen gesloopt maar daar komen 10 levensbestendige woningen voor terug'.*

Er staat meer te gebeuren in Roodeschool. Zo bestaan er plannen om het station te verplaatsen. Roodeschool ligt aan het eind van de spoorlijn Groningen - Roodeschool en heeft daarmee het meest noordelijke treinstation voor passagiers van Nederland. Daar komt verandering in. Afgelopen december maakte de 'Eemshaven Express' een eerste proefrit. Op termijn

zullen liefhebbers van het Duitse waddeneiland Borkum rechtstreeks met deze trein naar de veerboot gebracht kunnen worden.

Spijk juicht deze ontwikkeling toe. *'Het grappige is dat de trein nu al regelmatig 20 minuten stil staat op het station. In de dienstregeling wordt dus al rekening gehouden met het doorrijden naar de Eemshaven. We zijn blij dat de spoorlijn doorgetrokken wordt zolang de trein maar blijft stoppen in Roodeschool'.*

Spijk vindt het belangrijk om als dorp in beweging te blijven: *'Er gebeurt van alles in deze jonge gemeenschap. Inwoners van alle gezindtes doen overal aan mee. En het dorps huis leeft als nooit tevoren. De verbouwing en de komst van de steunsteede hebben het dorps huis goed gedaan'.*

Spijk is zich bewust dat voorzieningen die verdwenen zijn niet meer terugkomen. *'Daar hoeven we geen energie in te steken. We hebben hier een boerderijwinkel en een rijdende winkel en voor de rest doen de inwoners inkopen elders. Veel belangrijker is dat we door slim te combineren de boel leefbaar te houden. Zo wil de jeugdsoos graag een multiveldje en de steunsteede een jeu de boulesbaan. We zijn nu in overleg hoe die twee te combineren. Een plek waar ouderen én jongeren actief kunnen zijn, wat wil je nog meer'?*

Dit dorp ligt aan de Groningen Loopt!-route Noord 4.

BOER ZOEKT BUS

Een studie naar het openbaar vervoer in het landelijk gebied, door Kennisplatform Verkeer en Vervoer, van juni 2009. Het rapport beschrijft diverse vervoersexperimenten voor beter Openbaar Vervoer (OV) maar ook van aanvullende vervoerssystemen. Het gaat om bijvoorbeeld combinaties met doelgroepenvervoer, de belbus, de buurtbus, opstapper, etc.

Het OV in het landelijk gebied staat onder druk door de terugloop van de bevolking.

Niettemin streven vervoersautoriteiten en overheden naar meer reizigers in het OV. Over de invloed van de gemeente hierop: gemeenten zouden via in te spreken op het bestek van de OV-autoriteit goede afspraken kunnen maken over het voorzieningenniveau en de tarieven. Zo nodig ervoor kiezen daar aan mee te betalen. Ook als wegbeheerder heeft de gemeente invloed op het OV. De vraag blijft of het OV op het platteland ooit serieus kan concurreren met de auto... misschien als de kilometerprijs wordt doorgevoerd....?

KILOMETERPRIJS 2009, EFFECTEN VOOR HET PLATTELAND

De overheid veronderstelt dat het invoeren van de kilometerheffing de overstap van de auto naar het OV makkelijk maakt. Wat houdt de kilometerprijs in? Weggebruikers gaan betalen naar gebruik, dus als iemand weinig rijdt, betaalt hij minder dan de huidige gemiddelde kosten. In principe geldt op iedere weg hetzelfde tarief, maar daar kunnen uitzonderingen op gemaakt worden. In totaal betalen alle automobilisten niet meer dan nu het geval is, maar sommige automobilisten meer, anderen minder.

Op het platteland valt echter weinig te kiezen, omdat het OV geen alternatief biedt voor de auto. De LVKK, de landelijke vereniging kleine kernen, wil, als de kilometerprijs wordt ingevoerd, in ieder geval inzetten op een lager tarief voor het platteland. Anders wordt wonen op het platteland wel heel duur. Dit negatieve effect zal de krimpproblematiek alleen maar versterken.

AANPASSING WEG NOODZAAK BIJ INSTELLING 30-KILOMETERZONE

Vrijwel elk dorp in het Groningse platteland heeft ze: 30-kilometerzones. Maar in de praktijk houden veel automobilisten zich niet aan die snelheid. Als er teveel klagers naar de gemeente stappen, blijkt dat die vaak geen middelen heeft om de betreffende weg ook als 30-kilometerzone in te richten. En juist die inrichting is nodig voor de politie om bonnen te kunnen uitschrijven. Voor de politie zijn er namelijk vijf speerpunten: alcohol, helm, gordel, rood licht en snelheid op de provinciale weg.

Mede vanwege die prioriteiten controleren de meeste politiekorpsen alleen in 30-kilometerzones die ook als zodanig zijn ingericht - volgens de landelijke richtlijn. En die inrichting is voor de meeste toch al armlastige gemeenten een dure grap.

Maar volgens de ANWB zijn die gemeenten zélf de fout in gegaan. Volgens de bond heeft de gemeente bij instelling van een 30-kilometerzone ook direct de plicht

die zone goed in te richten. Gebeurt dat niet, dan handelt de gemeente tegen de wet. De ANWB wijst op het Besluit Administratieve Bepalingen inzake Wegverkeer (BABW). Daarin staat dat *'de in te stellen maximum snelheid in overeenstemming dient te zijn met het wegbeeld ter plaatse. Het wegontwerp moet zó zijn dat de gewenste snelheid min of meer wordt afgedwongen'*. Gemeenten die dus borden neerzetten, maar daarna bij vragen over de handhaving moeten zeggen dat ze de weg niet als zodanig kunnen inrichten, hadden dat tevoren moeten bedenken.

Moeten ingestelde 30-kilometerzones dan maar weer omgezet worden naar handhaafbare 50-kilometerzones? Een dure adder onder dat gras is dan de wet Geluidhinder. Volgens die wet moeten woningen aan de betreffende straten geïsoleerd worden omdat er voor de wet sprake is van een nieuwe situatie met meer lawaai. En ook dat kost nogal wat.

NIJS I ENT KÖRT

WANDELPLATFORM GRONINGEN VAN START

Eind maart 2010 wordt de officiële aftrap gegeven van het Wandelplatform in Groningen. Doel is het faciliteren van wandelaars en het bevorderen en promoten van wandelen in de provincie Groningen. Er wordt o.a. een interactieve website ontwikkeld. Ook is er aandacht voor kwaliteit en continuïteit van paden en routes. Landschapsbeheer Groningen, Stichting Oude Groninger Kerken en Groninger Dorpen hebben op verzoek van de provincie dit breed gedragen initiatief voorbereid. Zij zullen nu samen met de betrokken wandelpartijen in Groningen het wandelplatform verder vorm geven. Groninger Dorpen vervult de secretariatsfunctie. Het project wordt gefinancierd door de EU (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) en de Provincie Groningen.

MEER INFO: WENDY KLAZENGA (LANDSCHAPSBEHEER GRONINGEN - PROJECTLEIDER, 050-534 51 99).

NB: aansprakelijkheid rondom wandelpaden en de ontwikkeling van een passende verzekering heeft onze aandacht, maar is tevens complex en tijdrovend. Groninger Dorpen en Landschapbeheer Groningen hebben hierover contact met o.a. Provincie Groningen en Stichting Wandelplatform LAW.

BEZUINIGINGEN

Diverse Provinciale Statencommissies buigen zich dit voorjaar over de te nemen bezuinigingen. Op de (vernieuwde) website WWW.PROVINCIEGRONINGEN.NL kunt u meer informatie over de bezuinigingen en de procedures vinden. Groninger Dorpen is alert op de impact op het platteland, haar leden en eigen organisatie.

VERZOAMELSTEE

Binnen het project 'Verzoamelstee' van de gemeenten Bedum, Winsum en Ten Boer krijgen de dorpshuizen van Thesinge, Onderdendam en Adorp beeldtelefoons met een internetaansluiting. Dorpsbewoners kunnen deze gebruiken om contact op te nemen met het zorgloket van de gemeente of winkeliers in de buurt. Boodschappen 's ochtends besteld, kunnen 's middags in het dorpshuis opgehaald worden. Een uitkomst voor vooral oudere bewoners van dorpen waar winkels en voorzieningen grotendeels zijn verdwenen. Het project kan in de toekomst mogelijk uitgebreid worden met bijvoorbeeld een afspraak met de ziekenhuisspecialist of het volgen van een lezing of gymnastiekles.

VEILIGHEID

Soms gebeuren in dorpen zaken waardoor bewoners zich onveilig voelen. Bewoners kunnen dan soms zelf initiatieven nemen om de situatie aan te pakken. Een voorbeeld is het recente overleg tussen Algemeen Plaatselijk Belang Bedum en de Regiopolitie, na een reeks autobranden en vernielingen.

Via WWW.MOVISIE.NL is het document Zicht op sociale veiligheid te bestellen/downloaden. In dit document worden diverse vormen van sociale veiligheid (van overlast van mensen tot verrommeling) besproken en wie wat kan doen.

380KV UPDATE

De Provincie Groningen ziet, ondermeer vanwege landschapsvervuiling, stroomtransport via de zeebodem als reëel alternatief voor hoogspanningskabels over het land en doet daar inmiddels onderzoek naar - onder andere via een conferentie in februari jl. Dorpsbelangen Lettelbert heeft inmiddels via een brief haar gemeente (Leek) verzocht om in te zetten op het zeebodemalternatief en andere gemeenten te bewegen dit ook te doen. De andere dorpsbelangen in de gemeente zijn ook bij dit initiatief betrokken. Groninger Dorpen stuurde haar leden algemene informatie.

HERKANSING THEMA-AVOND FONDSEN EN SUBSIDIES

We planden twee avonden maar het werden er drie, wegens grote belangstelling. Aanwezige dorpsbelangen- en dorpshuisbestuurders kregen inzicht in de werkwijze van fondsen en subsidieverleners, met veel praktische suggesties ten aanzien van het opstellen van een begroting en dekkingsplan, planning, administratie van zelfwerkzaamheid en het ontwikkelen van een projectplan. Op verzoek organiseren we deze avond nog één keer extra in het najaar van 2010. Als u belangstelling heeft, meld het alvast bij INFO@GRONINGERDORPEN.NL.

NIEUWE MEDEWERKER GRONINGER DORPEN

Sinds 1 januari heeft Ellis Stok-Herder met veel plezier en inzet het financiële (en deels secretariële) gedeelte overgenomen van Willy Jagersma, voor acht uur per week. Ellis heeft reeds 18 jaar ervaring als financieel medewerker bij Museum Stad Appingedam, wat ze nog steeds met veel plezier doet.

AGENDA

kijk voor meer informatie op www.groningerdorpen.nl

16 + 30 maart	Cursus: Ruimtelijke Ordening voor bestuurders van Dorpsbelangen
7 april	Algemene Ledenvergadering
22 en 27 april	Thema-avond voor Dorpshuizen over: Interieur & Energiebeheer
Voorjaar	Bijeenkomst dorpsarchieven Oost-Groningen

Leden die willen kennismaken met het bestuur of punten willen aankaarten of bespreken: u bent van harte welkom bij het Bestuursproatje, tijdens de bestuursvergaderingen van de vereniging Groninger Dorpen! De bestuursvergaderingen in dorps-huizen in de provincie vinden vrijwel maandelijks plaats. Komt het bestuur bij u in de buurt, dan ontvangt u een uitnodiging.

COLOFON

Redactie:

Rogier Verhagen
Marko Datema
Pieter Knol
Gilian Wijnalda

Met (tekst)bijdragen van:

Dirk Strijker
Marije Nanninga
Samme Zijlstra

Foto's:

Cover: Jacqeline Kloppenburg (www.beeldspel.nl)
Pag. 6: Landschapsbeheer Groningen (foto Waddenwandelen)
Alex Wiersma (foto Plattelandshuis Westerkwartier)
Pag. 9: Peter Russchen
Pag. 11: Nienke Veenland-Balkema (foto koeien)
Pag. 12: Peter Russchen
Overige foto's: medewerkers Groninger Dorpen

Vormgeving: Fenna Houwen (Fenatic)

CONTACT

Groninger Dorpen
Postbus 23
9790 AA Ten Boer
t 050 306 29 00
f 050 306 29 09
e info@groningerdorpen.nl
l www.groningerdorpen.nl

Bezoekadres

Hendrik Westerstraat 24
9791 CT Ten Boer

Redactie

Voor het aanleveren van kopij,
mail de redactie:
nieuwsbrief@groningerdorpen.nl.

De deadline voor aanlevering voor
de eerstvolgende uitgave is 26 april.

ISSN: 184-060X

Groninger Dorpen wordt gesteund door de
Provincie Groningen

IVOREN TOREN

Dirk Strijker Hoogleraar Plattelandsontwikkeling op de Mansholt-leerstoel aan de Rijksuniversiteit Groningen

Preiplanten te koop

De gemeente Bellingwedde wil van de buitenreclames af. Nu zijn buitenformaat oproepen van massagesalons, projectontwikkelaars, seksclubs en overheden ('Industrieterrein te koop. Inlichtingen op het Gemeentehuis') inderdaad geen sieraden in het landschap. Het is prima dat de gemeente die verbiedt. Maar vervolgens is men een beetje de weg kwijt geraakt. Het Raadsbesluit Reclamebeleid van 28 januari jl. schijnt ook alle kleinere bordjes langs de weg ('fiets 25 euro', 'boerenkool te koop') te willen verbieden. Er moet voor zo'n bord een vergunning worden aangevraagd, ongetwijfeld tegen betaling van leges. Hoe het precies zit weet ik niet, want de website van de betreffende gemeente geeft niet thuis. De formele besluiten zijn er wel op te vinden, maar de achterliggende stukken niet. Wellicht dat die informatie aangeplakt staan op een groot bord voor het gemeentehuis. Het merkwaardige is dat bordjes voor zaken die geen winstoogmerk hebben wel toegestaan zijn. Daarmee is meteen duidelijk dat de maatregel niet bedoeld kan zijn om de landschappelijke kwaliteiten van Bellingwedde en omgeving te beschermen.

Toevallig wordt binnen mijn afdeling onderzoek gedaan naar nevenactiviteiten van burgers op het platteland. Promotie-onderzoeker Marianna Markantoni onderzoekt het fenomeen. Ze heeft inmiddels voor heel Nederland een database met honderden van dergelijke activiteiten opgebouwd en heeft de betrokkenen het hemd van het lijf gevraagd. Ze komt in contact met dergelijke activiteiten door naar bordjes langs de weg te zoeken

over carbid, preiplanten, pedicures, hondenuitlaatbedrijven, bordurende dames en parttime boekhouders. Zelfs daarvoor hebben zulke bordjes nut.

Een conclusie uit haar onderzoek is dat dergelijke activiteiten economisch niet zoveel voorstellen. Veel groei zit er meestal ook niet in. De eigenaar wordt er niet rijk van, maar wel gelukkiger. En ze dragen zeer bij aan de levendigheid en het dynamisch karakter van een gebied. Bewoners en toeristen vinden het leuk dat ze iets kunnen kopen. Niet dat Bellingwedde te boek staat als een bruisende gemeente, maar toch, alle beetjes helpen. Verbieden ervan, of vergunningplichtig maken, wat zo ongeveer hetzelfde is, is dus slecht voor de bewoners en bezoekers van het buitengebied van Bellingwedde. Los daarvan, burgers die initiatieven ontwikkelen moet je vooral koesteren, niet afremmen. Een logische maatregel in dit kader is dat de ambtenaar die de nota Reclamebeleid heeft opgesteld, omgeschoold wordt tot website-ontwikkelaar. Daar heeft de gemeente dringend behoefte aan en het voorkomt meteen dat er nog meer rare, overbodige en verkeerde regels verzonnen worden. Ik kan me nauwelijks voorstellen dat de partijen in de Raad die dit doorgesloten voorstel gesteund hebben, een goede verkiezingsuitslag gehaald hebben. Met dergelijk beleid zou zelfs ik op een protestpartij stemmen.

Dirk Strijker

U KUNT REAGEREN VIA OOGSTGETUIGE@RUG.NL